

Yhdessä enemmän - Tiedote kuntakyselyn 2011 tuloksista

Lastensuojelujärjestöjen ehkäisevät palvelut osana kunnan palvelutarjontaa

- ❖ Yhdessä enemmän-hanke on Raha-automaattiyhdistyksen tuella toteutettava hanke, joka tukee järjestöjen ja kuntien palvelujen yhteensovittamista. Hanke on kehittänyt toimintamallit lastensuojelujärjestöjen osallistumisesta kuntien hyvinvointisuunnitelmatyöhön ja järjestöjen palvelutiedon keräämisestä. Hankkeen kehittämään seuranta- ja tilastointimenetelmään tallennetaan vuosittaisen ehkäisevän lastensuojelun järjestötiedon lisäksi tietoa kuntakohtaisista palvelutarpeista ja palvelujärjestelmän toimivuudesta. Toiminnan tuloksena järjestöjen ehkäisevä työ saadaan osaksi kuntalaisten palvelukokonaisuutta ja järjestöjen palvelut nähdään lisäresurssina, jota hyödyntämällä asiakkaat saavat tarpeidensa mukaista apua riittävän ajoissa.
- ❖ Yhdessä enemmän-hanke toteutti verkkopohjaisen kuntakyselyn toukokuussa 2011, joka lähetettiin yhteensä 779 lasten, nuorten ja lapsiperheiden parissa työskentelevälle kunnan ammattilaiselle Turkuun, Raisioon, Maskuun, Mynämäkeen, Nousiaisiin ja Saloon. Varsinais-Suomen Lastensuojelujärjestöt ry:ssä on mukana 28 jäsenjärjestöä ja kysymykset koskivat näiden järjestöjen tuottamia palveluja, järjestöjen ja palvelujen tuntemista, kuntien palvelutarvetta, kuntien ja järjestöjen välistä yhteistyötä sekä järjestöpalvelujen käytön edellytyksiä ja esteitä. Vastauksia saatiin yhteensä 168 ja vastausprosentti oli noin 22 %.
- ❖ Maskuun, Mynämäkeen ja Nousiaisiin kysely lähetettiin 83 työntekijälle ja vastaajien kokonaismäärä kyseisten kuntien kohdalla oli 29 vastausprosentin ollessa 35. Suurin osa vastaajista työskenteli terveystoimessa (41 %). Muissa kyselyyn osallistuneissa kunnissa vastaajien enemmistö (noin 80 %) kuului kasvatus- ja opetustoimeen. Maskun, Mynämäen ja Nousiaisten vastaajista 31 % työskenteli kasvatus- ja opetustoimessa ja 27,5 % sosiaalitoimessa. 66 % kuntavastaajista työskenteli asiakas/potilastyön tehtävissä. Seuraavaksi suurin vastaajien ryhmä oli esimies- ja/tai johtotehtävissä työskentelevät (31 %).

Järjestöjen tuntemus ja palvelujen käyttö

- ❖ Edellinen kuntakysely toteutettiin vuonna 2010, jolloin selvitettiin vuoden 2009 palvelujen käyttöä ja järjestötuntemusta. Jäsenjärjestöjen tunnettuus oli kohentunut edelliseen järjestöpalveluja kartoittavaan kyselyyn verrattuna kaikissa kyselyssä mukana olleissa kunnissa keskimäärin 14 %. Maskun, Mynämäen ja Nousiaisten kohdalla järjestötuntemus oli kohentunut edellisvuodesta 23 %.
- ❖ Maskun, Mynämäen ja Nousiaisten alueella kunnan työntekijät tunsivat parhaiten Pelastakaa Lapset, Mannerheimin Lastensuojeluliiton ja SPR Turun Nuorten turvatalon. Maskulaiset ammattilaiset olivat vuonna 2010 ohjanneet asiakkaitaan MLL:n Varsinais-Suomen piirin sekä Turun ensi- ja turvakodin palvelujen pariin. Mynämäessä asiakkaita oli ohjattu MLL:n, Turun ensi- ja turvakodin sekä Pelastakaa Lasten toimintoihin. Nousiaisissa asiakkaiden ohjaus keskittyi MLL:n palveluihin. Yleisesti Varsinais-Suomen Lastensuojelujärjestöt ry:n jäsenjärjestöjen palvelujen käyttö oli vuonna 2010 ollut vähäistä.
- ❖ Maskun ja Mynämäen ammattilaiset ohjasivat asiakkaitaan eniten järjestöjen avoimiin kohtaamispaikkoihin kuten perhekeskuksiin ja perhekahviloihin (48 %) sekä vertaistukiryhmiin (35 %). Mynämäessä asiakkaita ohjattiin myös harrastus- ja vapaa-ajan toiminnan pariin. Nousiaisissa ohjausta oli eniten netin tai puhelimen kautta tapahtuvaan neuvontaan ja konsultaatioon (75 %).

Tiedotus ja järjestöpalvelujen laatu

- ❖ Enemmistö Maskun, Mynämäen ja Nousiaisten vastaajista oli sitä mieltä, että lastensuojelujärjestöjen palveluista ja toiminnoista oli kohtalaisen helppo saada tietoa, mutta kuitenkin noin puolet vastaajista

kaipasi järjestöiltä lisää tiedotusta. Mynämäkeläiset suhtautuivat luottavaisimmin siihen, että pystyvät saadun tiedon avulla järjestämään asiakkailleen sopivia palveluja. Vastaajat odottivat omalta kunnaltaan aktiivisuutta suhteessa järjestöihin. Erityisesti kunnan palvelutarpeista ja laatuodotuksista tulisi tiedottaa järjestöjä aktiivisemmin. Tietoa kaivattiin kunnalta lisää myös siitä, mitä järjestöpalveluja kunnan työntekijöillä on oikeus/mahdollista tarjota omille asiakkailleen.

- ❖ Enemmistö vastaajista luotti järjestöjen tarjoamien palveluiden laatuun. Suurin osa luotti myös järjestöjen henkilökunnan ammattitaitoon ja ammatillisesti ohjattuun järjestöjen vapaaehtoistoimintaan sekä asiakkaiden yksilöllisten tarpeiden huomioimiseen.

Tärkeimmät syyt palvelujen käytölle

- ❖ Tärkeimmiksi syiksi järjestöjen varhaisen tuen palvelujen käytölle oli niiden merkitys kunnan korjaavien palveluiden paineen vähentäjänä ja kunnan omien palvelujen täydentäjänä. Tärkeä tekijä oli myös tuen saamisen mahdollisuus tavallisissa kasvu- ja toimintaympäristöissä ennen lastensuojelun asiakkuutta.
- ❖ Lastensuojelujärjestöjen käytön edellytyksinä Maskun, Mynämäen ja Nousiaisten kuntatyöntekijät mainitsivat seuraavat tekijät: toimiva tiedotus, kunnan ja järjestöjen välinen hyvä yhteistyö, järjestöjen aktiivisuus palvelujen tarjoamisessa sekä palveluiden maksuttomuus. Palvelujen käytön esteinä olivat useimmiten tiedon puute järjestötoimijoista ja niiden palveluista, rahoitukseen liittyvät tekijät sekä yhteistyön ja kunta-järjestösopimusten puuttuminen.

Kunnan ja järjestöjen välinen yhteistyö

- ❖ Kunnan ja lastensuojelujärjestöjen yhteistyötä pidettiin tärkeänä kaikissa kolmessa kunnassa. Enemmistö maskulaisista, mynämäkeläisistä ja nousiaislaisista vastaajista halusi työssään käyttää enemmän järjestöjen tarjoamia ehkäisevän/ varhaisen tuen palveluja.
- ❖ Tärkeimmiksi yhteistyön edellytyksiksi koettiin kunnan ehkäisevän työn riittävät määrärahat sekä yhteen koottu tieto järjestöjen ehkäisevän lastensuojelun ja varhaisen tuen palveluista.
- ❖ Maskun, Mynämäen ja Nousiaisten vastaajista yli puolet koki kunnan ja lastensuojelujärjestöjen yhteistyökäytännöt sekä neuvotteluyhteydet riittämättömiksi. Tyytymättömmimpiä olivat maskulaiset vastaajat, joista 70 % piti niitä riittämättöminä.
- ❖ Vajaa puolet vastaajista oli sitä mieltä, että kunnan ja järjestöjen välillä vallitsee molemminpuolinen luottamus. Puolet ei osannut sanoa mielipidettään, mikä perustunee palvelujen käytön vähäisyyteen. Järjestöpalvelujen hajanaisuuden koki haasteena palvelujen käytölle yli puolet vastaajista.
- ❖ Kyselyllä kartoitettiin myös kunta-ammattilaisten käsityksiä järjestöpalvelujen rahoituksesta ja toteutuksesta omassa kunnassa. Oman kunnan maksusitoumuksista/ostopalvelusopimuksista tiesi vajaa puolet vastaajista. Reilun kolmanneksen mukaan he voivat ainoastaan käyttää järjestöjen maksuttomia palveluja. Kaikkien kolmen kunnan vastaajat kaipasivat kunnalta lisätietoa ja toimintaohjeita järjestöpalvelujen käytön mahdollisuuksista.
- ❖ Maskussa enemmistö vastaajista haluaisi tarjota asiakkaille lisää vertaistukiryhmä- ja perhetyön palveluja sekä tukihenkilö- ja tukiperhetoiminnan palveluja. Mynämäen ammattilaiset kaipasivat lisää tukihenkilö- ja tukiperhetoimintaa, info- ja koulutustilaisuuksia sekä lastenhoidon ja perhetyön palveluja. Nousiaisissa kaikki vastaajat halusivat tarjota asiakkailleen enemmän avointa kohtaamispaikka-, perhekahvila- ja perhekeskustoimintaa. Lisäksi Nousiaisissa haluttiin tarjota vertaistukiryhmä-, tukiperhe- ja lastenhoitopalveluja sekä harrastus- ja vapaa-ajan toimintaa.